

Kunnskapsdepartementet

Fylkesmannen er bindeledd mellom Kunnskapsdepartementet og barnehage- og opplæringssektoren. Kunnskapsdepartementet har inntil videre direkte ansvar for embetsstyringen av Fylkesmannen på barnehageområdet. Utdanningsdirektoratet har ansvaret for embetsstyringen av Fylkesmannen på utdanningsområdet. Fylkesmannen skal medvirke til at den nasjonale politikken blir fulgt opp regionalt og lokalt.

Innen barnehage- og utdanningsområdet har fylkesmannsembetene følgende oppgaver

- utøve tilsyn og lovlighetskontroll
- behandle klagesaker
- forvalte statlige tilskuddsordninger
- informere og veilede lokale skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale utdanningspolitikken og lov- og regelverk
- være en pådriver i arbeidet for at kommunene oppfyller lovfestet rett til barnehageplass
- bidra til kvalitets- og kompetanseutviklingsarbeid i barnehagesektoren i samarbeid med kommunen som lokal barnehagemyndighet
- følge opp regionalt og nasjonalt arbeid med det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet, herunder eksamen og nasjonale prøver
- bidra til kompetanseheving av lærere, skoleledere og andre i samarbeid med skoleeier
- stimulere til tverretattlig og tverrfaglig samarbeid som omfatter barn, oppvekst og opplæring samt følge med på om slikt samarbeid skjer på lokalt nivå

Hovedprioriteringer i 2009

- Fylkesmannens hovedoppgave på utdanningsområdet er å føre tilsyn med skoleeiere, for å sikre at grunnopplæringen blir drevet i samsvar med opplæringslova og privatskolelova. Fylkesmannen må påse at det er en dokumentert vekst i embetets tilsynsaktiviteter på utdanningsområdet som er i samsvar med den økte ressursinnsatsen: Tilsynsaktiviteten på utdanningsområdet styrkes i 2009 gjennom en økning i forhold til 2008: 1) 5,5 mill. kroner over kap. 1510 til tilsyn og 2) 6 mill. kroner til stillinger på tilsynsarbeid på kap 226. I tillegg blir styrkingen fra 2008 på 7,5 mill. kroner til tilsynsarbeid over kap. 226 videreført i 2009.
- Det skal gjennomføres et felles nasjonalt tilsyn for organisering av elever i grupper, herunder skoleeiers plikt til å ha et forsvarlig system for å oppfylle disse pliktene, jf. opplæringslova §§ 8-2 og 13-10. Tilsyn skal utføres etter en felles metodikk fastsatt av Utdanningsdirektoratet.
- Fylkesmannen skal bistå Utdanningsdirektoratet i oppfølgingen av stortingsmelding nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen, spesielt på områdene kompetanseutvikling, erfarings- og kunnskapsinnhenting og tilsyn.
- For at kommunene skal kunne oppfylle lovfestet rett til plass i barnehage skal fylkesmannen være en pådriver i barnehageutbyggingen, særlig overfor de kommunene som ennå ikke har kapasitet til å oppfylle rett til plass i barnehage.
- Fylkesmannen skal aktivt veilede kommunene som barnehagemyndighet og kommunale og ikke-kommunale barnehageeiere i forståelsen av barnehageloven, forskriftene og rundskrivene.
- Fylkesmannen skal forvalte midler til lokale utviklingstiltak og følge opp kompetansestrategien for barnehagesektoren.

- Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet for å sikre at de utfører sine lovpålagte oppgaver. Tilsynet skal bidra til å sikre kvaliteten på barnehagetilbudet.

Alle oppdragene på utdannings- og barnehageområdet er i 2009 fordelt på fire resultatområder med underområder:

RESULTATOMRÅDE 31 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på utdanningsområdet

31.1 Tilsyn og oppfølging av regelverk

[Endring i embetsoppdraget](#)

[Endring i embetsoppdraget](#)

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- gjennomføre tilsyn med at kommuner og fylkeskommuner og andre som driver opplæring etter opplæringslova (inkludert opplæring for voksne, opplæring innenfor kriminalomsorgen og opplæring i sosiale og medisinske institusjoner), overholder de lovbestemte krav som gjelder for opplæringen, jf. opplæringslova §§ 14-1, 4A-10.
- gjennomføre tilsyn med at private skoler overholder de lovbestemte krav som gjelder for opplæringen, jf. privatskolelova § 7-2. Oppdraget med private skoler vil endres i løpet av 2009.
- gjennomføre felles nasjonalt tilsyn på områdene organisering av elever i grupper, herunder skoleeiers plikt til å ha et forsvarlig system for å oppfylle disse pliktene, jf. opplæringslova §§ 13-10 og 8-2. Tilsynet skal føres etter en felles metodikk som er utdypet nærmere i en egen instruks fra Utdanningsdirektoratet. Det felles nasjonale tilsynet skal gjennomføres innen 15. juni 2009 i henhold til skriftlig utsendt materiale.
- gjennomføre tilsyn med tre prioriterte områder; voksnes rett, læreplan og samiske elevers rettigheter etter opplæringslova. Dette vil bli utdypet nærmere i en egen instruks fra Utdanningsdirektoratet. Det skal gjennomføres tilsyn med minimum to skoleeiere innen hver prioriterte område.
- påse at det øvrige tilsynet gjennomføres med grunnlag i risiko- og vesentlighetsvurderinger for oppnåelse av målene i grunnopplæringen og kravene i opplæringslova og privatskolelova. Dette gjelder både valg av tema, utvalg av tilsynsobjekter og omfang av tilsynet. Tilsynsområder skal vurderes ihht krav under resultatområdene 31.3, 31.5, 31.9, 32.3 og 32.5.
- samarbeide med Utdanningsdirektoratet om informasjon og veiledning om regelverket for grunnopplæringen, herunder gjennomføring av fylkesvise konferanser/ kurs for skoleeiere om sentrale bestemmelser som gjelder grunnopplæringen. Utgangspunktet er veilederen fra KS og Utdanningsdirektoratet om at skoleeiere skal ha forvarlige systemer for å sikre at kravene i regelverket blir fulgt. Det skal også gis veiledning om andre bestemmelser.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og Kunnskapsdepartementets kap. 226.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17.07.1998 nr. 61](#) om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- [LOV-2003-07-04-84](#) Privatskolelova - prskol. Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)
- [2006.06.23 nr 0724](#) : (KD) Forskrift til opplæringslova.
- [1999.06.25 nr 0708](#) : (KD) Forskrift om utfylling av dei overordna måla og prinsippa for opplæringa i grunnskolen og i den vidaregåande opplæringa.
- [2006.07.14 nr 0932](#): (KD) Forskrift til privatskolelova
- [2006.12.19 nr 1503](#): (KD) Forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter privatskolelova (økonomiforskrift til privatskolelova)
- [Delegasjonsbrev av 13.09.07 fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene](#)
- [Rundskriv F-12-06](#) Innføring av Kunnskapsløftet. Om fag- og timefordelingen i grunnopplæringen, tilbudsstruktur m.m.

Rapportering

I årsrapporten:

- Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.
- I årsrapporten skal Fylkesmannen dessuten rapportere spesielt om egen samlet ressursbruk i forhold til tilsynsarbeidet og særskilt arbeid med felles nasjonalt tilsyn. Fylkesmannen skal påse at det er en dokumentert vekst i embetets tilsynsaktiviteter på utdanningsområdet som er i samsvar med økt ressursinnsats.
- I årsrapporten skal Fylkesmannen dessuten for resultatområde 31.1, gi en oversikt over og kommentarer til det samlede tilsynsarbeidet innenfor opplæringsfeltet med unntak av det felles nasjonale tilsynet. Dersom pålegg fra Fylkesmannen ikke er fulgt opp av skoleeier, skal dette omtales i årsrapporten.
- Fylkesmannen skal også rapportere om hvilke type informasjon som benyttes som grunnlag for tilsynsarbeidet, herunder risikovurdering, jf. krav under resultatområdene 31.3, 31.5, 31.9, 32.3 og 32.5.
- Det skal i tillegg fylles ut et eget rapporteringsskjema for resultatområde 31.1. Dette skjemaet vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet.
- I tillegg skal Fylkesmannen i årsrapporten gi en kort omtale og vurdering av gjennomføringen av fylkesvise konferanser/ kurs om regelverk i sitt fylke.

Annen rapportering:

- Tilsynskalender som viser planlagte tilsyn i 2009, skal sendes til Utdanningsdirektoratet innen 1.mars 2009.
- Første rapport i henhold til egen instruks og maler for det felles nasjonale tilsynet skal sendes til Utdanningsdirektoratet innen 1. juli 2009. Rapport 2 skal sendes til Utdanningsdirektoratet innen 1. oktober 2009 og skal beskrive status på lukking av avvik avdekket i det felles nasjonale tilsynet og eventuelt andre oppfølgingstiltak. Eget skriv om denne rapporteringen vil bli sendt fra Utdanningsdirektoratet på et senere tidspunkt.

- Dersom en skoleeier ikke følger opp pålegg om retting, skal Utdanningsdirektoratet umiddelbart orienteres om dette.
- Tilsynsrapporter skal dessuten publiseres fortløpende på embetenes hjemmesider etter hvert tilsyn.
- Med utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets lister (GSI-tall) over skoler som ser ut til å bryte Stortingets forutsetning om pedagogisk forsvarlig opplæring (gruppestørrelse), jf. opplæringslova § 8-2, skal Fylkesmannen sende elektronisk rapport til Utdanningsdirektoratet innen 1. april, jf. eget brev og rapporteringsmal under 31.3 GSI.

31.2 Klagesaksbehandling

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- behandle klager på enkeltvedtak i grunnskolen og i videregående opplæring i henhold til forvaltningsloven, opplæringslova og privatskolelova og forskrifter til disse.
- behandle klager vedrørende spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder, jf. § 2-6 tredje ledd og kap. 5 i opplæringslova.
- være klageinstans for enkeltvedtak etter privatskolelova ved norske skoler i utlandet (oppgaven er delegert til Fylkesmannen i Oslo og Akershus).
- sørge for at klagebehandling blir gjennomført ved sentral sensur.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17.07.1998 nr. 61](#) om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova)
- [LOV-2003-07-04-84](#) Privatskolelova - prskol. Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)
- [2006.06.23 nr 0724](#): (KD) Forskrift til opplæringslova.
- [1999.06.25 nr 0708](#): (KD) Forskrift om utfylling av dei overordna måla og prinsippa for opplæringa i grunnskolen og i den videregående opplæringa.
- [2006.07.14 nr 0932](#): (KD) Forskrift til privatskolelova
- [2006.12.19 nr 1503](#): (KD) Forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter privatskolelova (økonomiforskrift til privatskolelova)
- [Lov 10.02.1967 om behandlingssmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Delegasjonsbrev av 13.09.07 fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene](#)

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.

I årsrapporten skal Fylkesmannen dessuten rapportere om antall innkomne saker, type saker og resultatene av behandlingen fordelt på grunnskolen, videregående opplæring, private skoler samt spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder. Det skal fylles ut et eget rapporteringsskjema for resultatområde 31.2. Dette skjemaet vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

31.3 Grunnskolens informasjonssystem (GSI)

Grunnskolens informasjonssystem (GSI) er innsamling av informasjon om grunnskoleundervisning for elever i skolepliktig alder, grunnskoleundervisning for elever over skolepliktig alder, kommunale kultur- og musikkskoler og skolefritidsordningen (SFO).

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- følge opp kommuner og private skoler, ha oversyn med innsamlingen og kvalitetssikre og revidere innrapporterte data.
- bidra til videreutvikling av GSI gjennom innspill til Utdanningsdirektoratet om forbedringer.
- bruke GSI-tall i tilsynsarbeidet, jf. resultatområde 31.1.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17.07.1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [LOV-2003-07-04-84](#) Privatskolelova - prskol. Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)

Resultatkrav

Fylkesmannen har ansvar for

- at det foreligger data fra alle private skoler og frittstående SFO som driver enten grunnskoleundervisning for elever i skolepliktig alder, grunnskoleundervisning for elever over skolepliktig alder og/eller SFO.
- at kommuner deltar i den årlige GSI-rapporteringen .
- at dataene har gjennomgått en forsvarlig revideringsprosess på fylkesnivå.
- at kvalitetssikrede data er overlevert Utdanningsdirektoratet innen fristen.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.

Med utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets lister (GSI-tall) over skoler som ser ut til å bryte Stortingets forutsetning om pedagogisk forsvarlig opplæring (gruppestørrelse), jf. opplæringslova § 8-2, skal Fylkesmannen sende elektronisk rapport til Utdanningsdirektoratet innen 1. april, jf. eget brev og rapporteringsmal.

31.5 Eksamen og nasjonale prøver

Oppdrag

Fylkesmannen har ansvar for at gjennomføring av eksamen og nasjonale prøver skjer etter gjeldende retningslinjer. Fylkesmannen har også ansvar for at informasjon som kommer fram fra eksamener og prøver, brukes i Fylkesmannens tilsynsarbeid.

PAS OG PGS

Fylkesmannen skal

- følge opp skolenes, skoleeierens og sensorenes bruk av prøveadministrasjonssystemet PAS og prøvegjennomføringssystemet PGS:
 - brukeradministrasjon (tildele tilgang og brukerroller til skoleeiere og sensorer)
 - iverksette nødvendige opplæringstiltak
 - følge opp registreringsarbeidet (registrering av fagpersoner, påmelding av kandidater, registrering av resultater m.v.)
 - gi brukerstøtte og veiledning
 - motta og videreformidle eventuelle feilmeldinger til Utdanningsdirektoratet

NASJONALE PRØVER

Fylkesmannen skal

- se til at nasjonale prøver blir gjennomført i fylket etter gjeldende retningslinjer
- følge opp arbeidet med nasjonale prøver
- følge opp skoleeier mht deltakelse og fritak fra nasjonale prøver

SENTRALT GITT EKSAMEN I GRUNNSKOLEN OG EKSAMEN I GRUNNSKOLEOPPLÆRING FOR VOKSNE

Fylkesmannen skal:

- se til at sentralt gitt skriftlig eksamen blir gjennomført i fylket etter gjeldende retningslinjer
- koordinere sensur for sentralt gitt eksamen i grunnskolen og i grunnskoleopplæring for voksne, dvs.
 - oppnevne sensorer i hver region ved sentralt gitt eksamen i grunnskolen og i grunnskoleopplæring for voksne
 - arrangere sensorskolering,
 - oppnevne eventuelle oppmenn,
 - arrangere fellessensur i hver region.

Ansvarsfordelingen mellom embetene i 2009 baseres på etablert ordning:

1. Finnmark, Troms, Nordland
2. Nord- og Sør-Trøndelag
3. Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
4. Hedmark, Oppland
5. Østfold
6. Oslo og Akershus
7. Telemark, Buskerud, Vestfold
8. Rogaland, Aust-Agder, Vest-Agder
9. Hordaland.

•

- sørge for at klagebehandlingen blir gjennomført, jf. resultatområde 31.2 og gjeldende avtale om [ansvarsfordeling](#) :
 - Oslo og Akershus: klager i norsk hovedmål
 - Finnmark: klager i engelsk
 - Hedmark: klager i matematikk
 - Møre og Romsdal: klager i norsk sidemål

•

- sørge for utbetaling av utgifter knyttet til sensur og klagesensur

LOKALT GITT EKSAMEN I GRUNNSKOLEN OG GRUNNSKOLEOPPLÆRING FOR VOKSNE

Fylkesmannen skal:

- se til at lokalt gitt eksamen blir gjennomført i fylket på forsvarlig måte i henhold til [Forskrift til opplæringslova](#)

SENTRALT GITT EKSAMEN I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Fylkesmannen skal:

- se til at sentralt gitt eksamen blir gjennomført i fylket etter gjeldende retningslinjene
- koordinere sensur for sentralt gitt eksamen i videregående opplæring

6 Fylkesmenn har særskilt ansvar ved oppgaver som avvikling av sensuren ved sentralt gitte eksamener og utbetaling av utgifter knyttet til dette oppdraget. Alle embetene skal i samarbeid med disse 6 embetene bidra til oppgaveløsning etter ansvarlig embetes anvisning. De 6 Fylkesmennene er:

1. Oslo og Akershus
2. Buskerud
3. Rogaland
4. Hordaland
5. Sør-Trøndelag
6. Troms

Disse 6 Fylkesmennene har ansvaret for å oppnevne sensorer i hver region ved sentralt gitt eksamen i videregående opplæring. De har også ansvar for å arrangere sensorskolering, oppnevne eventuelle oppmenn, samt arrangere fellessensur i hver region.

- sørge for at klagebehandlingen blir gjennomført, jf. resultatområde 31.2 med fordeling av ansvar mellom embetene som tidligere
- sørge for utbetaling av utgifter knyttet til sensur og klagesensur

LOKALT GITT EKSAMEN I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Fylkesmannen skal:

- påse at lokalt gitt eksamen blir gjennomført i fylket på forsvarlig måte i henhold til [Forskrift til opplæringslova](#)

Finansiering

Eksamen er finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og over Kunnskapsdepartementets kap. 225 post 01. Nasjonale prøver er finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17.07.1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [2006.06.23 nr 0724](#) : (KD) Forskrift til opplæringslova.
- [2006.07.14 nr 0932](#): (KD) Forskrift til privatskolelova
- [Rundskriv F-13/04 Kunnskapsløftet](#)
- [Kunnskapsløftet](#)

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold.

I årsrapporten skal Fylkesmannen dessuten rapportere spesielt om egen samlet ressursbruk i forhold til arbeidet med nasjonale prøver og eksamen.

Fylkesmannen skal også rapportere om i hvilken grad informasjonen som fremkommer ved avviklingen av prøver og eksamener brukes i tilsynsarbeidet, jf. resultatområde 31.1.

Fylkesmannen skal også rapportere om deltakelse på nasjonale prøver jf. krav om tilsyn. Fylkesmannen bes også om å rapportere om tiltak overfor skoleeiere med høy andel av elever som ikke deltar på nasjonale prøver.

Det skal i tillegg fylles ut et eget rapporteringsskjema for resultatområde 31.5. Dette skjemaet vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

Det skal i tillegg rapporteres umiddelbart til Utdanningsdirektoratet dersom det ved gjennomføring av prøver og eksamener registreres forhold som bryter med forskrifter, læreplaner og andre sentralt gitte retningslinjer, eller dersom det oppstår særlige praktiske problemer som det er nødvendig å ta opp sentralt.

31.7 Tilskuddsforvaltning

Finansieringen av opplæringssektoren i kommuner og fylkeskommuner skjer i hovedsak gjennom kommunesektorens frie inntekter. Det er flere øremerkede tilskuddsordninger som har som mål å bidra til å finansiere deler av opplæringen i kommunal sektor og opplæring som private skoleeiere eller staten har ansvar for.

Oppdrag

Fylkesmannen skal forvalte statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning, herunder bl.a. utbetaling, kontroll og rapportering. Fylkesmannen skal følge opp at forutsetningene og kriteriene for ordningene er tilstede.

Ansvarsdeling

Tilskuddsordninger med delt forvaltning mellom Utdanningsdirektoratet og alle Fylkesmennene:

- [Kap. 225 post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere i mottak](#)
- [Kap. 225 post 66 Tilskudd til leirskoleopplæring](#)

Tilskuddsordninger som Utdanningsdirektoratet forvalter og Fylkesmennene er tillagt kontrollansvar for:

- [Kap. 225 post 60 Tilskudd til landslinjer](#)
- [Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i videregående opplæring](#)
- [Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i finsk i videregående opplæring](#)
- [Kap. 253 post 70 Tilskudd til folkehøgskoler](#)

Landsdekkende tilskuddsordninger lagt til ett fylke eller flere fylker med delt forvaltning mellom Utdanningsdirektoratet og Fylkesmennene:

- [Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnskolen](#) NT, NO, TR, FI
- [Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i finsk i grunnskolen](#) TR, FI
- [Kap. 225 post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen](#) HO
- Kap. 225 post 72 Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram VA
- [Kap. 225 post 73 Tilskudd til studieopphold i utlandet](#) VA
- [Kap. 227 post 62 Tilskudd til Fjellheimen leirskole](#) HE
- [Kap. 227 post 71 Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole](#) HO
- [Kap. 228 post 73 Tilskudd til private grunnskoler i utlandet](#) OA
- [Kap. 228 post 74 Tilskudd til private videregående skoler i utlandet](#) OA
- [Kap. 228 post 78 Tilskudd til kompletterende undervisning](#) OA

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Administrasjonsutgifter hos Fylkesmannen i Hordaland for den økte kapasiteten i fengselsundervisningen skal fortsatt dekkes opp av Kunnskapsdepartementets kap. 220 post 01.

Bakgrunnsinformasjon

Retningslinjer og annen informasjon om tilskuddsordningene finnes på [Utdanningsdirektoratets nettsider](#) under temaene [Tilskuddsordninger](#), [Privatskoler](#)

og [Folkehøgskoler](#).

Rapportering

Fylkesmannen skal rapportere om forvaltningen av ordningene i Tertialrapportering (del 1 økonomirapportering og del 2 tilskuddsforvaltning), jf. fullmaktsbrevet fra Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold.

31.9 Forvaltning av private skoler i utlandet

Endring i embetsoppdrag

Ansvarlig

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Oppdrag

Fylkesmannen i Oslo og Akershus er tillagt ansvaret for statens faglige og økonomiske forvaltningsoppgaver med private grunn- og videregående skoler i utlandet, jf. pkt 31.7 tilskuddsordninger. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ansvaret for å føre tilsyn med de private skolene i utlandet. Det vises i denne sammenheng til at Fylkesmennene vil motta en endring i embetsoppdraget for 2009 vedrørende sentralisering av privatskoletilsynet.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17.07.1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [LOV-2003-07-04-84](#) Privatskolelova - prskol. Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).
- [2006.06.23 nr 0724](#) : (KD) Forskrift til opplæringslova.
- [1999.06.25 nr 0708](#) : (KD) Forskrift om utfylling av dei overordna måla og prinsippa for opplæringa i grunnskolen og i den vidaregåande opplæringa.
- [2006.07.14 nr 0932](#): (KD) Forskrift til privatskolelova
- [2006.12.19 nr 1503](#): (KD) Forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter privatskolelova (økonomiforskrift til privatskolelova)
- [Delegasjonsbrev av 13.09.07 fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene](#)

Rapportering

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse og status på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold.

I årsrapporten skal det særlig legges vekt på eventuelle avvik. Rapporteringsmal for resultatområde 31.1 skal også brukes ved årsrapporteringen for resultatområde 31.9.

31.10 Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet

Ansvarlig

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Oppdrag

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ansvar for pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet. Dette innebærer at Fylkesmannen har ansvar for at skoler og elever får tilgang til pedagogisk-psykologiske tjenester og sakkyndige vurderinger der loven krever det. Fylkesmannen har ansvar for å sikre at elever som ikke får et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen får spesialundervisning, og skal veilede skolene på spesialpedagogiske opplegg.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Rapportering

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold.

Fylkesmannen skal dessuten i årsrapporten rapportere om antall elever som har benyttet tjenesten, hvilke skoler disse elevene tilhører og hvor mye midler som er brukt.

RESULTATOMRÅDE 32 Oppgaver for økt kvalitet i grunnsopplæringen

32.2 Kompetanseutvikling

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- bistå direktoratet i gjennomføringen av "Kompetanse for kvalitet", Strategi for videreutdanning av lærere, i henhold til beskrivelse av oppgaver og ansvar.
- ha ansvar for gjennomføring av oppdrag om etterutdanning på prioriterte områder i henhold til eget brev.

Finansiering

"Kompetanse for kvalitet", Strategi for videreutdanning av lærere og etterutdanning på prioriterte områder finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21. Hvert embete får tilført egne midler for å gjennomføre oppdragene.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\) Kvalitet i skolen](#)
- [St. prp. nr. 1 \(2008-2009\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Kompetanse for kvalitet, Strategi for videreutdanning av lærere](#)
- [Rundskriv F-13/04 Kunnskapsloftet \(\[www.kunnskapsloftet.no\]\(http://www.kunnskapsloftet.no\)\)](#)
- [Kompetanse for utvikling. Strategi for kompetanseutvikling i grunnsopplæringen 2005-2008](#)
- [Fafo: Evaluering av "Kompetanse for utvikling. Strategi for kompetanseutvikling i grunnsopplæringen 2005-2008" Delrapport 1, 2 og 3](#)
- [Rapportering på kompetansemidlene 2007](#)

- Oppdragsbrev 23.03.08: Etterutdanning i lesing 2008: <http://www.fm-nett.no/enkel.aspx?m=25069&amid=1984646>
- Fullmaktsbrev 14.3.08: Etterutdanning i lesing 2008: <http://www.fm-nett.no/enkel.aspx?m=25069&amid=1984646>

Resultatkrav

Fylkesmannen skal

- fordele midler til kompetanseutvikling etter søknad fra den enkelte skoleeier. Dette gjelder midler til videreutdanning (vikarutgifter), midler til etterutdanning på prioriterte områder der skoleeiere med særlige behov innenfor lese- og regneopplæring skal prioriteres og midler til etterutdanning i fag- og yrkesopplæringen. Fylkesmannen skal følge opp rapportering for de ulike ordningene og føre kontroll med bruken av midlene. Det vises for øvrig til beskrivelse av nasjonale utdanningsmyndigheters rolle og ansvar i strategien "Kompetanse for kvalitet" og eget brev om søknadsprosedyrer m.m, som Utdanningsdirektoratet vil sende ut i begynnelsen av 2009.
- bidra til regionalt samarbeid og koordinering mellom partene gjennom regionale samarbeidsfora og at skoleeiere ivaretar sitt ansvar for kompetanseutvikling etter Opplæringslova § 10-8, jf strategien "Kompetanse for kvalitet".
- ha sørget for at skoleeiere innen 1. februar rapporterer på kompetanseutviklingsarbeidet i 2008 i det elektroniske rapporteringssystemet på kompetanseutvikling, herunder kontrollere rapportene for eventuelle feil og mangler

Rapportering

I årsrapporten:

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.

I årsrapporten skal Fylkesmannen rapportere om egen samlet ressursbruk i arbeidet med kompetanseutvikling.

I årsrapporten skal Fylkesmannen dessuten rapportere for oppdraget om etterutdanning i lesing som ble påbegynt i 2008 og avsluttet i 2009:

1. Antall kommuner og navn på disse.
2. Antall skoler og navn på disse.
3. Antall lærere påmeldt i 2008.
4. Antall lærere som fullførte i 2009.

Annen rapportering:

Fylkesmannen skal innhente rapportering fra skoleeiere som i 2008 mottok øremerkede midler til videreutdanning, i henhold til eget fullmaktsbrev, 13.06.2008.

32.3 Skoleporten

Skoleporten er en del av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Portalen er et elektronisk verktøy som samler sentral informasjon om grunnopplæringen på et sted.

Oppdrag

Fylkesmannen skal bidra til at Skoleporten brukes som et ledd i den lokale kvalitetsvurderingen i grunnopplæringen, og sørge for at Skoleporten brukes som grunnlag for embetets tilsynsarbeid. Alle fylkesmannsembetene skal ha en oppdatert brukerstøttefunksjon for Skoleporten.

Finansiering

Finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Skoleporten](#)
- [Lov 17.07.1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [2006.06.23 nr 0724](#): (KD) Forskrift til opplæringslova.
- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\)](#) Kvalitet i opplæringen

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.

I årsrapporten skal Fylkesmannen dessuten rapportere om egen samlet ressursbruk for arbeidet med Skoleporten. Dette omfatter brukerstøtte og veiledning til skoleeiere. Fylkesmannen skal i tillegg i årsrapporten rapportere om i hvilken grad informasjonen som fremkommer i Skoleporten, brukes i tilsynsarbeidet, jfr. resultatområde 31.1. Denne rapporteringen skal skje i et eget rapporteringsskjema, som vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

32.4 Erfarings- og kunnskapsinnhenting

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- bistå Utdanningsdirektoratet i erfarings- og kunnskapsinnhenting fra eget fylke på nasjonale utdanningspolitiske satsningsområder
- bistå Utdanningsdirektoratet med å identifisere skoleeiere med dokumenterte utfordringer innenfor områdene frafall i videregående opplæring, elevenes lese- og regneferdigheter og læringsmiljø. Dette som ledd i oppfølgingen av St. meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen og etableringen av veilederkorps.
- skaffe til veie informasjon og kunnskap om sektorens erfaringer med læreplanene i Kunnskapsløftet/ Kunnskapsløftet-Samisk bl.a. i forbindelse med direktoratets arbeid med å utvikle veiledere til læreplanene. Det vil bli gitt egne oppdrag på dette.

Finansiering

Finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21. Det vil være anledning for embetene å beregne administrativ kostnadsdekning, etter gitte retningslinjer fra FAD 29.05.06. Når det gjelder læreplanarbeidet, vil det bli gitt egne oppdrag med egen finansiering over Kunnskapsdepartementets kap. 226.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\) Kvalitet i skolen](#)
- [St. prp. nr. 1 \(2008-2009\) Kunnskapsdepartementet](#)

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.

32.5 Tiltak innen tilpasset opplæring og spesialundervisning – kap 230.01

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- sørge for informasjon og veiledning innen tilpasset opplæring og spesialundervisning for barn, unge og voksne med særskilte behov i de respektive fylker
- vurdere å føre tilsyn med skoleeier ifht opplæringslova kap 5
- påse at det blir informert om regler for spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder, tilpasset opplæring og spesialundervisning

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og over Kunnskapsdepartementets kap. 230 post 01. Det skal ikke beregnes overhead av midlene som tildeles over kap. 230 post 01, jf. retningslinjer for beregning av overhead, brev av 29.05.06 fra FAD, pkt. 2.1 "Historisk betingede unntak".

Bakgrunnsinformasjon

- [St. prp. nr. 1 \(2008-2009\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Fullmaktsbrev 2009 fra Utdanningsdirektoratet](#)
- [Veiledning om spesialundervisning i grunnskole og videregående opplæring – regelverk, prosedyrer og prosesser \(revidert utgave 2004\)](#)

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold i fylket.

32.6 Utviklingsarbeid – Urfolk og nasjonale minoriteter

[Endring i embetsoppdrag](#)

Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark

Oppdrag

Fylkesmennene skal være administrativt overordnet for tiltak for urfolk og nasjonale minoriteter i samsvar med Opplæringslova § 6-2, 5. ledd og § 2-7.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [St. prp. nr. 1 \(2008-2009\) Kunnskapsdepartementet](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen i Troms skal:

- samarbeide med Fylkesmannen i Finnmark om videreutvikling av elektroniske læremiddel i finsk/kvensk og kompetanseutvikling knyttet til læreplan i finsk som andrespråk, herunder også kvensk.

Fylkesmannen i Finnmark skal:

- påse at elever får nordsamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, samt sørge for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene
- samarbeide med Fylkesmannen i Troms om videreutvikling av elektroniske læremiddel i finsk/kvensk og kompetanseutvikling knyttet til læreplan i finsk som andrespråk, herunder også kvensk.
- følge opp tiltakene i Nordområdestrategien og sørge for videreføring av samarbeidet med Nordvest-Russland.

Fylkesmannen i Nordland skal:

- påse at elever får sørsamisk og lulesamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, samt sørge for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene

Rapportering

Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold.

32.7 Opplæring innenfor kriminalomsorgen

Ansvarlig

Fylkesmannen i Hordaland

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- følge opp tiltak som er beskrevet i Plan for oppfølging av St.meld. nr. 27 (2004–2005), i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Kriminalomsorgen
- informere og se til at skoleeiere ivaretar sitt ansvar for innsatte i henhold til opplæringslova
- stimulere til samarbeid og nettverk tverrfaglig og tverretatlig mellom skoleeiere, universitet/høgskoler og andre aktuelle organisasjoner og fagmiljøer
- videreføre KrAmi-prosjektet i henhold til prosjektplanen
- forvalte tilskuddsordning k [ap. 225 post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen](#) jfr. resultatområde 31.7 Tilskuddsforvaltning

Finansiering

Oppfølging av St.meld. nr. 27 (2004-2005) er finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21. Administrasjon av tilskuddsordningen er finansiert delvis over kap. 1510 og over Kunnskapsdepartementets kap. 220, jf. resultatområde 31.7 Tilskuddsforvaltning. KrAmi-prosjektet skal finansieres med inntil 1 mill kroner innenfor eksisterende budsjetttramme under kap. 225 post 68, jfr. fullmaktsbrev for 2009.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.meld. nr. 27 \(2004 – 2005\) Om opplæring innenfor kriminalomsorgen Enda en vår](#)
- [Innst. S. nr. 196 \(2004 – 2005\)](#)
- [Plan for oppfølging av St.meld. nr. 27 \(2004 – 2005\) Om opplæring innenfor kriminalomsorgen](#)
- [St. prp. nr. 1 \(2008-2009\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Rundskriv nr. G-5/2005 fra Justisdepartementet](#)
- [Rapport om opplæring innanfor kriminalomsorga 2007](#)
- [Innsette i norske fengsel: Utdanning, utdanningsønske og rett til opplæring](#)

Rapportering

Fylkesmannen i Hordaland skal i årsrapporten vurdere egen måloppnåelse på dette resultatområdet sett i lys av a) embetets ressurser, b) kompetanse, c) metodikk og strategier og d) andre forhold.

Det skal i tillegg rapporteres særskilt årlig om KrAmi- prosjektet til styringsgruppen i perioden 2008-2010 og i økonomirapporteringen til Utdanningsdirektoratet.

RESULTATOMRÅDE 38 Tilsyn og forvaltning på barnehageområdet

38.1 Tilskuddsforvaltning

Oppdrag

Fylkesmannen skal forvalte statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning.

Tilskudd der ansvaret for forvaltningen er delt mellom Kunnskapsdepartementet og fylkesmannsembetene

[Kap. 231 post 60 Driftstilskudd til barnehager](#)

[Kap. 231 post 60 Tilskudd til tiltak for nyankomne flyktningers barn](#)

[Kap. 231 post 61 Investeringsstilskudd](#)

[Kap. 231 post 62 Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage](#)

[Kap. 231 post 63 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder](#)

[Kap. 231 post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler.](#)

[Kap. 231 post 65 Skjønnsmidler til barnehager](#)

Tilskudd der ansvaret for forvaltningen er delt mellom Kunnskapsdepartementet og Fylkesmennene i Finnmark og Troms

[Kap. 231 post 60 Lønnstillegg til førskolelærere i Finnmark og Nord-Troms](#)

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Administrasjonskostnader knyttet til forvaltningen av tilskuddet til midlertidige lokaler finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21. Merarbeid knyttet til årsmeldingsrapporteringen i BASIL finansieres over kap. 231 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- Retningslinjene for tilskuddene finnes på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd.html?id=586> under tema "Barnehage" og "Tilskudd".
- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Rundskriv F-01-09 Statstilskudd til barnehager – nye tilskuddssatser mv.](#)
- [Rundskriv F-02-09 Statstilskudd til drift av barnehager mv.](#)
- [Rundskriv F-03-09 Tilskudd til midlertidige lokaler](#)
- [Rundskriv F-04-09 Investeringsstilskudd til nye barnehageplasser](#)
- Rundskriv F-11-09 Skjønnsmidler til barnehager

Resultatkrav

Søknader om statlige tilskudd er behandlet uten ugrunnet opphold og det er gjennomført kontroll etter retningslinjene for hver enkelt ordning.

Rapportering

- 25. januar 2009: Innsending av oversikt over antall minoritetsspråklige barn (Årsmelding for barnehager per 15.12, punkt 5a) i den enkelte kommune.
- 12. september 2009: Regnskapsrapport for bruk av midler over kap. 231 Barnehager, post 60 Driftstilskudd, post 61 Investeringsstilskudd og post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler per 31. august. Rapporten skal anslå merbehov for midler på hver enkelt post for 2009 ut over det embetene på det tidspunktet har fått tildelt i belastningsfullmakt. Mal for regnskapsrapporteringen ligger på FM-nett under Kunnskapsdepartementet.
- Årsrapporten skal inneholde følgende:
 - Rapport om gjennomført tilskuddskontroll og en vurdering av embetets resultatoppnåelse i arbeidet med å forvalte statlige tilskudd til barnehager i 2009. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares. Vurderingen skal ta utgangspunkt i resultatkravet og Fylkesmannens oppgaver som tilskuddsforvalter slik de er definert i retningslinjene for tilskuddsordningene.
 - Mal for tilskuddsrapporteringen ligger på FM-nett under Kunnskapsdepartementet.

38.2 Klagesaksbehandling

Oppdrag

Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter barnehageloven med forskrifter

- jf. barnehageloven §§ 9 første ledd, 10, 11, 16, 17 og 18
- Forskrift om familiebarnehager
- Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd
- Forskrift om foreldrebetaling i barnehager
- Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder
- Forskrift om pedagogisk bemanning.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1555 om familiebarnehager](#)
- [Forskrift 19. mars 2004 nr 539 om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1478 om foreldrebetaling i barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1508 om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1507 om pedagogisk bemanning](#)

Resultatkrav

Klagesakene iht. til oppdraget skal behandles uten ugrunnet opphold.

Rapportering

- Klagesaker og saksbehandlingstid rapporteres elektronisk vis FM-nett
- Årsrapporten skal inneholde følgende
 - Kort beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse i forhold til resultatkravet. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares
 - Rapportering på antall innkomne klagesaker, hjemmel for klage, saksbehandlingstid og resultat av behandling av klage.
 - Mal for rapportering på klagesaker skal fylles ut og legges ved årsrapporten. Malen vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

38.3 Informasjon og veiledning

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- informere og aktivt veilede kommunen som barnehagemyndighet om barnehageloven med forskrifter
- informere og veilede kommunale og ikke-kommunale barnehageeiere
- sette særlig fokus på informasjon og veiledning i forbindelse med forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Delvis finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1555 om familiebarnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1477 om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage](#)
- [Forskrift 19. mars 2004 nr 539 om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1478 om foreldrebetaling i barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1508 om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1507 om pedagogisk bemanning](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1509 om politiattest i henhold til barnehageloven](#)
- [Forskrift 1. mars 2006 nr 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(F-4205 BNS\)](#)
- [Rundskriv F-02-09 Statstilskudd til drift av barnehager](#)
- [Rundskriv F-03-09 Tilskudd til midlertidige lokaler](#)
- [Rundskriv F-04-09 Investeringstilskudd til nye barnehageplasser](#)
- [Rundskriv F-07-09 Utmåling av kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager](#)
- Rundskriv F-11-09 Skjønnsmidler til barnehager
- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\)](#) , [Budsjett-innst.S.nr. 2 \(2008-2009\)](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen skal ut fra lokale forhold og nasjonale barnehagepolitiske målsettinger, vurdere hvilke tema det er behov for å veilede om. Fylkesmannen skal ut fra risikovurdering og lokale forhold aktivt veilede kommunene i forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd. Fylkesmannen skal særlig ha fokus på veiledning av kommuner der klagesaksbehandlingen, jf. resultatområde 38.2 avdekker manglende oppfyllelse av forskriften.

Rapportering

Årsrapporten skal inneholde følgende:

- Kort beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse i forhold til oppdraget og resultatkravet. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares.
- Beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å informere og aktivt veilede kommunen som barnehagemyndighet.
- Beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å informere og veilede kommunale og ikke-kommunale barnehageeiere.
- Beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å bidra til at kommunene praktiserer forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd i tråd med forutsetningene.

38.4 Tilsyn

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- føre tilsyn med at kommunen og andre lokale barnehagemyndigheter utfører de oppgaver de som barnehagemyndighet er pålagt etter barnehageloven med tilhørende forskrifter, jf. barnehageloven § 9 annet ledd
- sette særlig fokus på å føre tilsyn med kommunen som godkjenningsmyndighet, kommunen som tilsynsmyndighet og kommunens håndtering av regelverket om pedagogisk bemanning, herunder pedagognorm, dispensasjoner og organisering av styrerressurser. Departementet påpeker at Fylkesmannen også må foreta hendelsesbasert tilsyn der dette er nødvendig.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. Juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) kapittel 10A](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1507 om pedagogisk behandling](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1510 om føring av register til bruk i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1555 om familiebarnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1477 om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage](#)
- [Forskrift 19. mars 2004 nr 539 om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1478 om foreldrebetaling i barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1509 om politiattest i henhold til barnehageloven](#)
- [Forskrift 1. mars 2006 nr 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(F-4205 BNS\)](#)
- [Veileder for fylkesmannens tilsyn](#)
- [Veileder om godkjenning av barnehager](#)
- [Veileder om kommunens tilsyn med barnehager](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen skal føre tilsyn med minst tre kommuner i henhold til oppdragsbeskrivelsen. Systemrevisjon skal brukes som tilsynsmetode i minst én av kommunene, der tema må være et av fokusområdene i oppdragsbeskrivelsen. Tilsynsystema i de øvrige kommunene kan fravike fokusområdene i oppdragsbeskrivelsen dersom det ut fra embetenes risikovurderinger og lokale forhold er behov for tilsyn med andre tema.

Rapportering

- Kopi av tilsynsrapporter skal fortløpende sendes Kunnskapsdepartementet.
- Årsrapporten skal inneholde følgende:
 - Kort beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse i forhold til oppdraget og resultatkravet. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares.

- Redegjørelse for embetets utvalgsriterier/vurderinger ved valg av tilsynsobjekter, tilsynsystema og metodikk
- Embetets vurdering av funnene fra tilsyn på barnehageområdet. Det skal også fremgå om Fylkesmannen har fått tilbakemelding fra kommunen om eventuelle avvik er rettet.
- Mal for rapportering på tilsyn skal fylles ut og legges ved årsrapporten. Malen vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

RESULTATOMRÅDE 39 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen

39.1 Tilgjengelig barnehagetilbud

Oppdrag

- Fylkesmannen skal gjennom veiledning, dialog og møter med kommunene bidra til at kommunene oppfyller den lovfestede retten til barnehageplass, som innføres fra 2009, jfr. Ot.prp.nr. 52 (2007-2008). Tildeling av midler over kap. 231 post 21 må sees i denne sammenheng.
- Fylkesmannen skal særlig ha fokus på de kommunene som ennå ikke har nådd målet om full barnehagedekning. Fylkesmannen skal påse at kommunene har planer for full barnehagedekning og at disse er forankret i politiske vedtak og økonomiplaner.
- Fylkesmannen skal også se til at kommuner som har nådd målet om full barnehagedekning opprettholder et tilstrekkelig antall plasser.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Delvis finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\)](#) og [Budsjett-innst.S.nr. 2 \(2008-2009\)](#)
- Årlig fullmaktsbrev fra Kunnskapsdepartementet vedr. kap 231, post 21 og 63

Rapportering

Årsrapporten skal inneholde følgende:

- Kort beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse i forhold til oppdraget. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares.

39.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- identifisere behov for og iverksette tiltak for å opprettholde og videreutvikle kvaliteten i barnehagen. Tildeling av midler fra kap. 231 post 21 må sees i denne sammenheng.
- iverksette og følge opp kompetansetiltak i barnehagesektoren i lys av nasjonale føringer og lokale behov. Tildeling av midler fra kap. 231 post 21 må sees i denne sammenheng.

- bistå Kunnskapsdepartementet med tiltak innenfor kompetanseutvikling etter behov, herunder tilrettelegging av nasjonale og regionale konferanser.
- bidra til gjennomføring av Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren 2007 – 2010 i henhold til beskrivelse av oppgaver og ansvar.
- vurdere behov for og bidra til rekruttering av førskolelærere og stabilitet i barnehagene gjennom samarbeid med høyskoler, arbeidsgivere og kommunen som barnehagemyndighet.
- koordinere regionale tiltak og forvalte utviklingsmidler til tiltak som bidrar til rekruttering av førskolelærere i samarbeid med aktørene i sektoren. Dette gjelder særskilt for fylkesmennene i Oslo og Akershus, Buskerud, Rogaland, Møre og Romsdal og Nordland.
- legge til rette for kvalitetsutvikling i samiske barnehager, i samarbeid med Sametinget og/eller andre relevante aktører. Dette gjelder særskilt for fylkesmennene i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Delvis finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21 og 63.

Bakgrunnsinformasjon

- [Forskrift 1. mars 2006 nr 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(F-4205 BNS\)](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) for Kunnskapsdepartementet](#) og [Budsjett-innst.S.nr. 2 \(2008-2009\)](#)
- [Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren 2007-2010](#)
- [Strategi for rekruttering av førskolelærere til barnehagen 2007-2011](#)
- Årlig fullmaktsbrev fra Kunnskapsdepartementet vedr. kap 231, post 21 og 63

Resultatkrav

Fylkesmannen har ansvar for

- å forvalte tilskudd til kompetansestrategien for barnehagesektoren i tråd med føringene og på en slik måte at både kommunale og ikke-kommunale barnehagers behov for kompetanseutvikling kan ivaretas
- at utviklingsarbeid og implementering av tiltak skjer i nær kontakt med kommuner som lokal barnehagemyndighet, høyskoler og andre relevante fagmiljøer.

Rapportering

Årsrapporten skal inneholde følgende:

- Kort beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse i forhold til oppdraget og resultatkravet. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares.
- Oversikt over antall kommuner som har søkt om midler til lokale kompetansetiltak, tiltak og deltakelse i disse i henhold til mal. Malen vil være tilgjengelig i det elektroniske årsrapporteringssystemet
- En kort vurdering av særskilte utfordringer på rekrutteringsområdet
- Egen samlet ressursbruk knyttet til arbeidet med kompetanseutvikling og rekruttering.
- Regnskap for bruk av kompetansemidler over kap. 231 post 21 i henhold til mal. Mal for tilskuddsrapporteringen ligger på FM-nett under Kunnskapsdepartementet.

- Fylkesmennene i Oslo og Akershus, Buskerud, Rogaland, Møre og Romsdal og Nordland skal i årsrapporten rapportere om gjennomføring av regionale tiltak i rekrutteringsstrategien og bruk av midler i henhold til særskilt tildelingsbrev.
- Fylkesmennene i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag skal i årsrapporten rapportere om hvordan det er lagt til rette for kvalitetsutvikling i samiske barnehager, og hvordan det samarbeides med Sametinget.

39.3 Andre satsingsområder

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- veilede, informere om og koordinere sentralt initierte tiltak i nasjonale strategiplaner og på særskilte satsingsområder i forhold til kommunen som barnehagemyndighet, barnehageeiere og andre samarbeidspartnere og bidra til at de ulike aktørene ivaretar sitt ansvar for relevante tiltak.
- forvalte midler knyttet til nasjonale strategiplaner og på særskilte satsingsområder og rapportere på bruken
- stimulere til tverrfaglig og tverretattlig samarbeid og nettverk mellom kommunene, barnehageeiere, universitet/høgskoler og andre aktuelle organisasjoner og fagmiljøer

Finansiering

Finansiert i hovedsak over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21 og post 63

Bakgrunnsinformasjon

- [Handlingsplan for likestilling i barnehage og grunnsopplæring 2008 – 2010](#)
- [Likeverdig opplæring i praksis! Strategi for bedre læring og større deltakelse av språklige minoriteter i barnehage, skole og utdanning 2007-2009](#)
- [Manifest mot mobbing, tiltaksplan 2009-2012](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) for Kunnskapsdepartementet](#) og [Budsjett-innst.S.nr. 2 \(2008-2009\)](#)
- [Forskrift 1. mars 2006 nr 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(F-4205 BNS\)](#)
- [Rundskriv F-02-09 Statstilskudd til drift av barnehager](#)
- [Årlig fullmaktsbrev fra Kunnskapsdepartementet vedr. kap 231, post 21 og 63](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen skal

- ha gjennomført tiltak i forhold til punktene i oppdraget.
- ut fra vurdering av lokale forhold prioritere tiltak på det enkelte område.
- Fylkesmennene i Østfold, Oslo og Akershus, Buskerud, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag har et særskilt ansvar for å styrke arbeidet med å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.

Rapportering

Årsrapporten skal inneholde følgende:

- Kort beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse i forhold til oppdraget og resultatkravet. Eventuelle avvik skal beskrives og årsaksforklares.
- Fylkesmennene i Østfold, Oslo og Akershus, Buskerud, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag skal i årsrapporten rapportere om gjennomføring av tiltak og bruk av midler på kap. 231 post 63.